

रविवारी एप्रिल 12, 2026

विषय — पाप, रोग आणि मृत्यू हे खरे आहेत का?

सोनेरी मजकूर: स्तोत्रसंहिता 42: 11

"मी देवाच्या मदतीची वाट बघितली पाहिजे. त्याची स्तुती करण्याची संधी मला पुन्हा मिळेल. तो मला वाचवेल."

उत्तरदायी अध्ययन: स्तोत्रसंहिता 103: 2-6, 10, 11, 17, 18

- 2 माझ्या आत्म्या, परमेश्वराचा जयजयकार कर आणि तो खोखरच दयाळू आहे हे विसरू नकोस.
- 3 देवा, आम्ही केलेल्या सर्व पापांबद्दल क्षमा कर. तो आमचे सर्व आजार बरे करतो.
- 4 देव थडग्यापासून आमचे आयुष्य वाचवतो आणि तो आम्हांला प्रेम आणि सहानुभूती देतो.
- 5 देव आम्हाला खूप चांगल्या गोष्टी देतो. तो आम्हाला गरुडासारखे परत तरुण बनवतो.
- 6 खी झाले आहेत त्यांना देव न्याय देतो, त्यांच्यासाठी देव न्याय आणतो.
- 10 आम्ही देवाविरुद्ध पाप केले पण त्याने आम्हाला त्या पापाला साजेशी शिक्षा केली नाही.
- 11 देवाचे त्याच्या भक्तांबद्दलचे प्रेम हे स्वर्ग पृथ्वीव रजितक्या उंचीवर आहे तितके आमच्यावर आहे.
- 17 परंतु परमेश्वराने त्याच्या भक्तांवर नेहमीच प्रेम केले आणि तो सदैव त्याच्या भक्तांवर प्रेम करीत राहाणार आहे. देव त्यांच्या मुलांशी आणि मुलांच्या मुलांशीदेखील चांगला वागणार आहे.
- 18 जे लोक देवाचा करार पाळतात त्यांच्याशी देव चांगला असतो. जे त्याच्या आज्ञा पाळतात त्यांच्याशी देव चांगला असतो.

धडा उपदेश

बायबल पासून

1. निर्गम 15: 26 (मी आहे)

26 मी परमेश्वर आहे; तुम्हाला बरे करणारा मीच आहे.

2. नीतिसूत्रे 4: 20-22

- 20 मुला, मी जे सांगितले त्याकडे लक्ष दे. माझे शब्द लक्षपूर्वक ऐक.
- 21 तू माझ्या शब्दांना तुला सोडून जायला लावू नकोस. मी सांगतो ते लक्षात ठेव.
- 22 जे माझी शिकवण ऐकतील त्यांना जीवन मिळेल. माझे शब्द शरीराला आरोग्यासारखे आहेत.

3. नीतिसूत्रे 3: 1 (विसरून जा)-8

- 1 ... मुला, माझी शिकवण विसरु नकोस. मी तुला ज्या गोष्टी करायला सांगतो त्या लक्षात ठेव.
- 2 मी तुला ज्या गोष्टी करायला सांगतो त्या तुला अधिक दीर्घ आणि अधिक सुखी आयुष्य देतील.
- 3 प्रेम करणे कधी सोडू नकोस. नेहमी इमानदार आणि प्रामाणिक राहा. या गोष्टी तुझाच एक घटक बनव. त्यांना तुझ्या मानेभोवती बांध. त्या गोष्टी तुझ्या हृदयावर कोर.
- 4 म्हणजे तू शहाणा होशील व देवाला व लोकांना तुझ्याबद्दल आनंद वाटेल.
- 5 परमेश्वरावर संपूर्ण विश्वास ठेव. तुझ्या स्वतःच्या ज्ञानावर अवलंबून राहू नकोस.
- 6 तू जी प्रत्येक गोष्ट करशील ती करताना देवाचा विचार कर. म्हणजे तो तुला मदत करील.
- 7 तुझ्या स्वतःच्या शहाणपणावर अवलंबून राहू नकोस. पण परमेश्वराला मान दे आणि वाईट गोष्टींपासून दूर राहा.
- 8 तू जर हे केलेस तर ते तुझ्या शरीराला औषधाप्रमाणे बरे करील किंवा पेयाप्रमाणे तुझ्या हाडांना ताजेतवाने करील.

4. लूक 4: 1 (से 1st)

- 1 येशू पवित्र आत्म्याने पूर्ण भरून यार्देन नदीहून परतला.

5. लूक 7: 2-16, 36-50

- 2 तेथे एक रोमी शताधिपती होता. त्याचा गुलाम इतका आजारी होता की, तो मरावयास टेकला होता. हा गुलाम त्या शताधिपतीचा फार आवडता होता.
- 3 जेव्हा शताधिपतीने येशूविषयी ऐकले तेव्हा त्याने काही यहूदी वडील जनांना त्याच्याकडे पाठविले, व अशी विनंति केली की, त्याने येऊन त्याच्या गुलामाला वाचवावे.
- 4 जेव्हा ते येशूकडे आले तेव्हा त्यांनी मनःपूर्वक विनंति केली, ते म्हणाले, तू त्याच्यासाठी हे करावेस कारण तो त्या योग्यतेचा आहे.
- 5 कारण तो आमच्या लोकांवर प्रेम करतो, त्याने आमचे सभास्थान आम्हांला बाधून दिले.
- 6 म्हणून येशू त्यांच्याबरोबर गेला. तो घरापासून दूर नव्हता, तोच शताधिपतीने मित्रांना असे सांगण्यासाठी पाठविले की, प्रभु, आपण त्रास करुन घेऊ नका, कारण आपण माझ्या घरी यावे इतकी माझी योग्यता नाही.

- 7 यासाठी मी स्वतः आपणाकडे येऊ नये असा विचार केला होता. परंतु तुम्ही फक्त शब्द बोला, म्हणजे माझा चाकर बरा होईल.
- 8 कारण मीही ताबेदार असून माझ्या अधिपत्याखाली शिपाई आहेत. मी एखाद्याला जा असे म्हणतो, आणि तो जातो, दुसऱ्याला ये म्हणतो आणि तो येतो. मी माझ्या गुलामाला म्हणतो, हे कर! आणि तो ते करतो.
- 9 जेव्हा येशूने हे ऐकले तेव्हा त्याला त्याच्याविषयी (शताधिपतीविषयी) आश्चर्य वाटले. तो त्याच्यामागे येणाऱ्या जमावाकडे वळून म्हणाला, मी तुम्हांला सांगतो, असा विश्वास मला इस्राएलात देखील आढळला नाही.
- 10 ज्यांना पाठविले होते, ते घराकडे परतले, तेव्हा त्यांना आढळून आले की, तो सेवक बरा झाला आहे.
- 11 नंतर असे झाले की, येशू नाईन नावाच्या गावाला गेला. त्याच्याबरोबर त्याचे शिष्य व मोठा समुदाय होता.
- 12 तो गावाच्या वेशीजवळ आला असता, एका मेलेल्या माणसाला अंत्यविधीकरीता नेले जात होते. तो त्याच्या आईचा एकुलता एक मुलगा होता. आणि ती विधवा होती. आणि गावातील बरेच लोक तिच्याबरोबर होते.
- 13 जेव्हा प्रभुने तिला पाहिले, त्याला तिची अनुकंपा वाटली व तो तीला म्हणाला, रडू नकोस.
- 14 नंतर तो पुढे तिरडीजवळ गेला व तिला स्पर्श केला. जे लोक तिरडी वाहून नेत होते, ते थांबले.
- 15 तेव्हा येशू म्हणाला, तरुणा, मी तुला सांगतो, ऊठ! आणि तो मृत मनुष्य उठून बसला व बोलू लागला. मग येशूने त्याला त्याच्या आईकडे दिले.
- 16 ते सर्व भयचकित झाले, त्यांनी देवाचे गौरव केले; ते म्हणाले, आमच्यामध्ये एक महान संदेष्टा प्रगट झाला आहे. आणि म्हणाले, देव त्याच्या लोकांना मदत करण्यास आला आहे!
- 36 आणि कोणा एका परुश्याने येशूला त्याच्याबरोबर जेवणाचे आमंत्रण दिले, म्हणून तो परुश्याच्या घरी गेला व मेजासभोवती आपल्या जागेवर बसला.
- 37 तेथे त्या गावात एक स्त्री होती, ती पापी होती, जेव्हा तिला समजले की, येशू परुश्याच्या घरी जेवत आहे, तेव्हा तिने सुगंधी तेलाचे एक अलावास्त्र भांडे आणले.
- 38 ती त्याच्या पाठीमागे पायाशी उभी राहून रडत होती, ती आपल्या आसवांनी त्याचे पाय भिजवू लागली. नंतर तिने ते आपल्या केसांनी पुसले, त्याच्या पायाचे मुके घेतले व त्यावर सुगंधी तेल ओतले.
- 39 ज्या परुश्याने हे आमंत्रण दिले होते त्याने ते पाहिले आणि तो स्वतःशी म्हणाला, जर हा मनुष्य संदेष्टा असता, तर ही कोण व कशा प्रकारची स्त्री आपल्या पायाला स्पर्श करीत आहे, हे त्याला कळले असते!
- 40 येशू त्याला म्हणाला, शिमोना, मला तुला काही सांगायचे आहे. त्याने उत्तर दिले, सांगा गुरुजी.
- 41 येशू म्हणाला, एका सावकाराचे दोन कर्जदार होते. एकाकडे पाचशे चांदीची नाणी आणि दुसऱ्याकडे पन्नास चांदीची नाणी असे कर्ज होते.

- 42 ते कर्ज फेडू शकत नसल्याने सावकाराने दोघांचीही कर्ज माफ केली, आता त्यांच्यापैकी कोण त्याच्यावर अधिक प्रेम करील?
- 43 शिमोनाने उत्तर दिले, मला वाटते, ज्याचे कर्ज जास्त होते तो. येशू त्याला म्हणाला, तू बरोबर ओळखलेस.
- 44 तो स्त्रीकडे वळून शिमोनाला म्हणाला, तू ही स्त्री पाहतोस काय? मी तुझ्या घरी आलो तेव्हा माझे पाय धुण्यास तू मला पाणी दिले नाहीस. परंतु हिने माझे पाय अंश्रुंनी ओले केले. ते तिने केसांनी पुसले.
- 45 तू मला साधे शुभेच्छालिंगन सुध्दा दिले नाहीस, पण मी आत आल्यापासून तिने माझ्या पायाचे मुके घेण्याचे थांबवले नाही.
- 46 तू माझ्या डोक्याला तेल लावले नाही, परंतु होने माझ्या पायावर सुगंधी तेल ओतले.
- 47 यासाठी मी तुला सांगतो की तिच्या अनेक पापांची क्षमा झाली आहे. हे स्पष्ट आहे कारण तिने विपुल प्रेम दाखविले आहे. परंतु ज्याला कमी माफ केले आहे तो कमी प्रेम करतो.
- 48 तेव्हा तो तिला म्हणाला, तुझ्या पापांची क्षमा झाली आहे.
- 49 नंतर जे त्यांच्याबरोबर जेवत होते ते स्वतः शीघ्र म्हणू लागले, हा कोण आहे, जो पापांचीसुद्धा क्षमा करतो?
- 50 पण तो स्त्रीला म्हणाला, तुझ्या विश्वासाने तुला वाचविले आहे, शांतिने जा.

6. स्तोत्रसंहिता 67: 1 (से 2nd ;), 2

- 1 देवा, मला दया दाखव आणि आशीर्वाद दे. कृपाकरून आमच्या स्वीकार कर!
- 2 देवा, पृथ्वीवरील प्रत्येक माणूस तुझ्या मार्गाविषयी समजून घेईल अशी मी आशा करतो. तू लोकांना कसा तारतोस ते प्रत्येक देशाला बघू दे.

विज्ञान आणि आरोग्य

1. 472: 24 (सर्व)-3

सर्व सत्य हे ईश्वर आणि त्याच्या निर्मितीमध्ये आहे, जी सुसंवादी आणि शाश्वत आहे. तो जे निर्माण करतो ते चांगले आहे, आणि सर्व निर्मित वस्तू तोच बनवतो. म्हणून पाप, आजारपण किंवा मृत्यूचे एकमेव सत्य हे आहे की, जोपर्यंत ईश्वर त्यांचा मुखवटा उतरवत नाही, तोपर्यंत मानवी चुकीच्या समजुतीला असत्य गोष्टीच सत्य वाटतात. त्या खऱ्या नाहीत, कारण त्या ईश्वरापासून नाहीत. ख्रिस्ती विज्ञानात आपण शिकतो की, नश्वर मन किंवा शरीरातील सर्व विसंवाद हा भ्रम आहे, ज्याला सत्य आणि एकरूप वाटत असले तरी, त्यात ना सत्यता असते ना ओळख.

2. 127: 16-22

ख्रिश्चन सायन्स ईश्वराला पाप, आजारपण आणि मृत्यूचा निर्माता म्हणून नव्हे, तर सर्व वाईट गोष्टींपासून मुक्त असलेले दिव्य तत्त्व, सर्वोच्च अस्तित्व, मन म्हणून प्रकट करते. ते शिकवते की जड वस्तू हे अस्तित्वाचे सत्य नसून, ते एक असत्य आहे; आणि नसा, मेंदू, पोट, फुफ्फुसे इत्यादींना—जड वस्तू म्हणून—बुद्धी, जीवन किंवा संवेदना नसते.

3. 120: 15-24

आरोग्य ही जड वस्तूची नव्हे, तर मनाची अवस्था आहे; तसेच भौतिक इंद्रिये आरोग्याच्या बाबतीत विश्वसनीय साक्ष देऊ शकत नाहीत. मन-उपचाराचे शास्त्र हे दाखवून देते की, मनाशिवाय दुसरे काहीही माणसाच्या खऱ्या स्थितीबद्दल सत्य साक्ष देऊ शकत नाही किंवा ती स्थिती प्रकट करू शकत नाही. म्हणून विज्ञानाचे दिव्य तत्त्व, भौतिक इंद्रियांच्या साक्षीला उलटवून, माणसाला सत्यामध्ये सुसंवादीपणे अस्तित्वात असल्याचे प्रकट करते, जे आरोग्याचा एकमेव आधार आहे; आणि अशा प्रकारे विज्ञान सर्व रोगांना नाकारते, रुग्णांना बरे करते, खोटे पुरावे खोडून काढते आणि भौतिकवादी तर्काचे खंडन करते.

4. 1: 1-4

पापी मनुष्याला सुधारणारी आणि आजारी मनुष्याला बरे करणारी प्रार्थना म्हणजे, परमेश्वरासाठी सर्व काही शक्य आहे यावर असलेला परिपूर्ण विश्वास, त्याचे आध्यात्मिक आकलन आणि निःस्वार्थ प्रेम होय.

5. 395: 6-14

त्या महान आदर्शाप्रमाणे, वैद्याने रोगावर अधिकार असल्याच्या भावनेने त्याच्याशी संवाद साधावा, आणि आत्म्याला शारीरिक इंद्रियांच्या खोट्या पुराव्यांवर प्रभुत्व मिळवून मृत्यू व रोगावर आपला हक्क प्रस्थापित करू द्यावा. तेच तत्त्व पाप आणि आजार या दोन्हींना बरे करते. जेव्हा दिव्य विज्ञान शारीरिक मनावरील श्रद्धेवर मात करते, आणि ईश्वरावरील श्रद्धा पापावरील व उपचाराच्या भौतिक पद्धतींवरील सर्व श्रद्धा नष्ट करते, तेव्हा पाप, रोग आणि मृत्यू नाहीसे होतील.

6. 11: 9-21

ख्रिस्ती विज्ञानाद्वारे होणारे शारीरिक आरोग्यप्राप्ती, येशूच्या काळाप्रमाणेच आजही, दैवी तत्त्वाच्या कार्यामुळे होते, ज्यासमोर पाप आणि रोग मानवी चेतनेतील आपले अस्तित्व गमावतात आणि जसे अंधार प्रकाशाला आणि पाप सुधारणेला जागा देते, त्याचप्रमाणे नैसर्गिकरित्या आणि आवश्यकतेनुसार नाहीसे होतात. तेव्हाप्रमाणेच आजही, ही महान कार्ये अलौकिक नसून, पूर्णपणे नैसर्गिक आहेत. ते इम्मानुएलचे, म्हणजेच "देव आपल्याबरोबर आहे" याचे चिन्ह आहे—एक दैवी प्रभाव जो मानवी चेतनेमध्ये सदैव उपस्थित असतो आणि स्वतःची पुनरावृत्ती करतो, जो पूर्वी वचन दिल्याप्रमाणे आताही येत आहे.

इंद्रियांच्या बंदिवानांना मुक्तीचा उपदेश करणे,
आणि अंधांना दृष्टी परत मिळणे,
जखमी झालेल्यांना मुक्त करणे.

7. 135: 11-15, 21-32

जी शक्ती पाप बरे करते, तीच आजारपणही बरे करते. हेच 'पवित्रतेचे सौंदर्य' आहे, की जेव्हा सत्य आजारी व्यक्तीला बरे करते, तेव्हा ते वाईट गोष्टींना दूर करते, आणि जेव्हा सत्य रोग नावाच्या वाईट गोष्टीला दूर करते, तेव्हा ते आजारी व्यक्तीला बरे करते.

असे म्हटले गेले आहे, आणि ते खरेही आहे, की ख्रिस्ती धर्म हा विज्ञान असलाच पाहिजे, आणि विज्ञान हा ख्रिस्ती धर्म असलाच पाहिजे, नाहीतर यांपैकी एक खोटा आणि निरुपयोगी आहे; परंतु यांपैकी काहीही महत्त्वाचे किंवा असत्य नाही, आणि सिद्धतेच्या बाबतीत ते सारखेच आहेत. यावरून एक दुसऱ्याशी एकरूप असल्याचे सिद्ध होते. येशूने शिकवलेला ख्रिस्ती धर्म हा कोणताही पंथ, किंवा विधींची प्रणाली, किंवा कर्मकांडी यहोवाकडून मिळालेली विशेष देणगी नव्हता; तर तो केवळ ख्रिस्ताच्या किंवा सत्याच्या नावाने नव्हे, तर सत्याच्याच सिद्धतेतून चुका दूर करणाऱ्या आणि आजारी व्यक्तीला बरे करणाऱ्या दैवी प्रेमाची सिद्धता होती, जसे दैवी प्रकाशाच्या चक्रांमध्ये घडलेच पाहिजे.

8. 476: 32-5

येशूने विज्ञानाद्वारे परिपूर्ण मनुष्याला पाहिले, जो त्याला त्या ठिकाणी दिसला जिथे पापी मर्त्य मनुष्य इतरांना दिसतो. या परिपूर्ण मनुष्यामध्ये तारणकर्त्याने देवाचे स्वतःचे प्रतिरूप पाहिले आणि मनुष्याबद्दलच्या या योग्य दृष्टिकोनाने आजारी लोकांना बरे केले. अशाप्रकारे येशूने शिकवले की देवाचे राज्य अखंड, सार्वत्रिक आहे आणि मनुष्य शुद्ध व पवित्र आहे.

9. 136: 1-14

येशूने ख्रिस्त-उपचाराच्या आध्यात्मिक पायावर आपली मंडळी स्थापन केली आणि आपले कार्य चालू ठेवले. त्याने आपल्या अनुयायांना शिकवले की त्याच्या धर्मात एक दैवी तत्त्व आहे, जे चुका दूर करेल आणि आजारी व पापी दोघांनाही बरे करेल. त्याने देवापासून वेगळी अशी कोणतीही बुद्धी, कृती किंवा जीवन असल्याचा दावा केला नाही. यामुळे त्याच्यावर आलेल्या छळाला न जुमानता, त्याने आपल्या दैवी शक्तीचा उपयोग करून माणसांना शारीरिक आणि आध्यात्मिक दोन्ही प्रकारे वाचवले.

तेव्हाही आणि आताही प्रश्न हाच होता की, येशूने आजारी लोकांना कसे बरे केले? या प्रश्नाचे त्याचे उत्तर जगाने नाकारले. त्याने आपल्या शिष्यांना आवाहन केले: "लोक मला, मनुष्यपुत्र, कोण म्हणतात?" म्हणजेच: वाईट गोष्टी दूर करणे आणि आजारी लोकांना बरे करणे याच्याशी संबंधित असलेली ती व्यक्ती किंवा गोष्ट कोण आहे किंवा काय आहे?

10. 138: 6 (देवी)-22

...दैवी जीवन, सत्य आणि प्रेम, आणि एखादे मानवी व्यक्तिमत्व नव्हे, हेच आजारी लोकांचे आरोग्यदाता आणि सुसंवादाच्या क्षेत्रात एक खडक, एक भक्कम पाया होते. या आध्यात्मिक वैज्ञानिक आधारावर येशूने आपल्या उपचारांचे स्पष्टीकरण दिले, जे बाहेरील लोकांना चमत्कारिक वाटत होते. त्याने दाखवून दिले की रोग हे शारीरिकतेने, औषधी द्रव्यांनी किंवा स्वच्छतेने नव्हे, तर नश्वर मनाच्या चुका दूर करणाऱ्या दैवी आत्म्याद्वारे दूर केले जातात. आत्म्याचे श्रेष्ठत्व हाच तो पाया होता ज्यावर येशूने आपली इमारत उभारली. त्याचा उदात्त सारांश प्रेमाच्या धर्माकडे निर्देश करतो.

येशूने ख्रिस्ती युगात सर्व ख्रिस्ती धर्म, धर्मशास्त्र आणि उपचारांसाठी एक आदर्श प्रस्थापित केला. ख्रिस्ती लोकांना आजही तितकेच थेट आदेश आहेत, जितके तेव्हा होते; ख्रिस्तासारखे बनण्यासाठी, ख्रिस्त-आत्मा धारण करण्यासाठी, ख्रिस्ताच्या उदाहरणाचे अनुसरण करण्यासाठी आणि आजारी तसेच पापी लोकांना बरे करण्यासाठी.

11. 393: 8-15

मन हे शारीरिक इंद्रियांचे स्वामी आहे आणि ते आजारपण, पाप व मृत्यूवर विजय मिळवू शकते. या ईश्वरीय अधिकाराचा वापर करा. आपल्या शरीरावर ताबा मिळवा आणि त्याच्या भावना व कृतींवर नियंत्रण ठेवा. जे काही चांगले नाही, त्या सर्वांचा प्रतिकार करण्यासाठी आत्मिक सामर्थ्याने उन्नत व्हा. देवाने मनुष्याला यासाठी सक्षम बनवले आहे आणि मनुष्याला दैवीरीत्या प्रदान केलेली ही क्षमता व शक्ती कोणतीही गोष्ट क्षीण करू शकत नाही.

दैनिक कर्तव्ये

मेरी बेकर एडी यांनी

रोजची प्रार्थना

दररोज प्रार्थना करणे हे या चर्चमधील प्रत्येक सदस्याचे कर्तव्य असेल: "तुझे राज्य ये;" माझ्यामध्ये दैवी सत्य, जीवन आणि प्रीती यांचे राज्य स्थापित व्हावे आणि माझ्यापासून सर्व पापांवर राज्य करू द्या; आणि तुझे शब्द सर्व मानवजातीचे स्नेह समृद्ध करू आणि त्यांच्यावर राज्य करू दे!

चर्च मॅन्युअल, अनुच्छेद आठवा, विभाग. 4

हेतू व कृतींचा नियम

द मदर चर्चच्या सदस्यांच्या हेतू किंवा कृतीबद्दल वैरभाव किंवा केवळ वैयक्तिक आसक्तीच उत्तेजन देऊ नये. विज्ञानात दैवी प्रेम एकट्याने माणसावर राज्य करते; आणि एक ख्रिश्चन वैज्ञानिक प्रेमात गोड सुविधांना प्रतिबिंबित करते, पापाची निंदा करते, खरा बंधुता, दानशूरपणा आणि क्षमा यामध्ये. या चर्चमधील सदस्यांनी दररोज सर्व प्रकारच्या वाईटापासून वाचलेले, भविष्य सांगण्यापासून, न्यायनिवाड्यापासून, निंदा करण्यापासून, समुपदेशनातून, प्रभाव पाडण्यापासून किंवा चुकीच्या मार्गाने प्रभावित होण्यापासून वाचण्यासाठी प्रार्थना करावी.

चर्च मॅन्युअल, अनुच्छेद आठवा, पंथ. 1

कर्तव्याची सतर्कता

आक्रमक मानसिक सूचनेविरुद्ध दररोज स्वतः चा बचाव करणे, आणि देव, त्याचा नेता आणि मानवजातीबद्दल त्याच्या जबाबदाऱ्या विसरणे किंवा दुर्लक्ष करणे हे या चर्चमधील प्रत्येक सदस्याचे कर्तव्य असेल. त्याने केलेल्या कृत्यांबरोबरच त्याचा न्याय होईल.

चर्च मॅन्युअल, अनुच्छेद आठवा, विभाग. 6